

AZ ÓKORTUDOMÁNYI TÁRSASÁG 53. ALKALOMMAL MEGRENDEZETT ÁBEL JENŐ ORSZÁGOS LATINVERSENYÉNEK DÖNTŐ FORDULÓJA

A maiores kategória tétele

(2017. április 22. 12:00–16:00)

Aeneas gy zelme, Turnus halála

Az *Aeneis* tizenkettedik énekének meghatározó eleme a *mora*, vagyis a késlekedés, halogatás. A cselekménynek el kell jutnia Aeneas és ellenfele, a rutulus Turnus párviadalához, de ezt számos akadály teszi sokáig lehetetlenné. Amikor pedig Aeneas diadalmaskodik ellenfelén, az könyörg re fogja, és majdnem sikerül is irgalmat ébresztenie a trójaiban. A dönt pillanatban azonban Aeneas meglát egy emlékezetes tárgyat, mely cselekvésre készíti.

Post dua proelia adversa¹ Turnus singulari certamine² cum Aenea dimicare statuit. Sollemni utrimque sacramento foedus sancitur. Sed Aeneas, dum suos revocare conatur, sagitta vulneratus proelio excedere cogitur. Qua re intellecta Turnus, magnam sibi occasionem oblatam³ esse ratus,⁴ ingentem hostium stragem edit.⁵ Interim Venus filio suo⁶ medetur, refectisque viribus Aeneas Turnum nominatim sibi deponcit.

Verum,⁷ quia Iuturna, soror Turni, quae currum fratris sui moderatur, in diversam semper partem⁸ habenas deflectens congregari eos non patitur, Aeneas oppugnandae urbis Latinorum consilium capit.⁹ Turnus, cui de hac re nuntius mittitur, ultro Aeneam ex foedere ad singulare certamen provocat. E pugn superior¹⁰ Aeneas conspecto in umeris Turni balteo, quem ille¹¹ occiso Pallanti¹² detraxerat, gladio eum vita spoliatur.

¹ Jelentése itt: 'kedvez tlen, vesztes'.

² A *singulare certamen* jelentése: 'párbaj, párviadal'.

³ Az *offero, offerre, obtuli, oblatum* passzív alakjának jelentése itt: 'mutatkozik, kínálkozik'.

⁴ Keresse a *reor* igénél.

⁵ *Stragem edo*: 'pusztítást végez, mészárlást rendez' (akik között: gen.).

⁶ Aeneas Venus istenn és a halandó Anchises fia.

⁷ Jelentése itt: 'azonban'.

⁸ Jelentése itt: 'irány'.

⁹ *Consilium capio*: elhatározza magát, eltervezi (amire, amit: gen.).

¹⁰ Jelentése itt: 'gy ztes'.

¹¹ Ti. Turnus.

¹² Pallas Euandernek, Aeneas szövetségesének fia, akit Turnus ölt meg az eposz tizedik énekében.